

Møtereferat

Til: Arbeidsgruppe for bybåndssamarbeidet
Til stede: Erik Dahl, Akershus fylkeskommune
Lars Erik Nybø, Jernbanedirektoratet
Thomas Johansen, Bane NOR
Ingeborg Austreng, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Sigrid Furuholt Engelstad, Statens vegvesen
Sofia Lundin, Ruter
Toril Skovli, Asker kommune
Kirsti Stokke Burheim, Bærum kommune
Anders Jørstad, Skedsmo kommune
Kari Westgaard Berg, Lørenskog kommune
Helga Sørby, Rælingen kommune
Cecilie Mæle, Ski kommune
Mette Kleppe, Oppegård kommune
Carolyn Grotle, PBE, Oslo kommune
Ken Ove Heiberg, PBE, Oslo kommune
Marie Aaberge, PBE Oslo kommune

Forfall: -
Møtested: Plan- og bygningsetaten
Møtetid: 9:00-11:00
Referatdato: 02.11.2017
Referent: Ken Ove Heiberg
Marie Aaberge
Carolyn Grotle
Saksnummer: 201601716

Referat fra møtet i arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet 25. oktober 2017

Dagsorden:

1. Merknader til referat fra forrige møte
2. Foreløpig forslag til avgrensning av bybåndet
3. Videre fremdrift
4. Eventuelt

1 Merknader til referatet fra forrige møte

Det var ingen merknader til referatet fra forrige møte.

2 Foreløpig forslag til avgrensning av bybåndet

2.1 Informasjon om arbeidet så langt

PBE orienterte om at den interne arbeidsgruppen har hatt to møter. Forslaget til avgrensning av bybåndet, bestående av notat og kart, er basert på beskrivelsen i regional plan og arbeidet i den interne arbeidsgruppen. Utkastet til notat drøfter hensikten med avgrensningen, forskjellen mellom grønn grense og bybåndsgrensen, samt forslag til metodikk for avgrensning av bybåndet på kart.

2.2 Hensikten med bybåndsgrensningen:

En overordnet hensikt med avgrensningen er å sikre en omforent forståelse av hva bybåndet er og hvilke områder som omfattes av bybåndet. Det foreligger en bestilling fra den politiske styringsgruppen om å levere en konkret kartavgrensning av bybåndet til et møte i november. Det er ennå ikke fastsatt en dato for møtet. Arbeidsgruppa uttrykker at det er uklart hva bybåndsgrensen skal brukes til og at det er en stor utfordring at det er et så stort tidspress på å tegne en avgrensning før man har diskutert innhold og hensikt. Denne uklarheten i hva bybåndsgrensen skal være gjør det utfordrende for deltagerne å forankre arbeidet i sine respektive kommuner. Det som gjør dette arbeidet ekstra krevende er at regional plan kun omtaler bybåndet som en samarbeidsoppgave, fremfor en ren geografisk avgrensning. Arbeidsgruppen har en mulighet til selv å definere både hensikten og innholdet med avgrensningen.

PBE presenterte forslag til to hovedhensikter for den foreslåtte avgrensningen av bybåndet:

1. Forhindre en utvidelse av bybåndet og dermed motvirke arealspredning.

Det ble problematisert hvorvidt bybåndet med foreliggende avgrensning faktisk vil bidra til å redusere arealspredning dersom det legges opp til at kommunene fritt kan spre veksten innenfor bybåndet. Det ble påpekt at regional plan legger føringer for hvor i bybåndet veksten skal komme og at det derfor ikke er «fritt frem» i bybåndet heller.

Det ble foreslått å fokusere mer på at bybåndet skal sette rammer for samarbeidet og at hensikten er å skape bedre sammenhenger i bybåndet.

2. Definere felles retningslinjer og kvaliteter for områder innenfor bybåndet.

Det var enighet om at hensikt to med fordel kan trekkes frem som hensikt nummer 1. Det ble diskutert hvilke kvaliteter som er grenseoverskridende og relevante som felles kvaliteter for kommunene. En viktig del av arbeidsgruppens videre samarbeid vil være å jobbe videre med å definere slike felles retningslinjer og kvaliteter.

2.3 Metodikken:

Det ble tatt opp at metodikknotatet burde vært klarere når det gjelder begrepsbruk slik at dette blir lettere å forstå både på administrativ og politisk nivå. De samme begrepene bør brukes gjennomgående slik at det ikke oppstår uklarheter om begrepsbruken. Det foreslås derfor at man lager en ordliste som en del av metodikknotatet hvor betydningene av begrepene klargjøres.

Det ble påpekt at metodikken burde definert hvilke grøntområder som ligger innenfor eller utenfor bybåndet i de områdene som ligger i randsonene, dette for å sikre at arealene får en lik vurdering. Dette er spesielt viktig i forhold til områder som er beskyttet ut i fra jordvern hensyn,

men også relevant for øvrige grøntområder som nå fremstår som litt vilkårlig plassert innenfor eller utenfor avgrensningen.

Bussruter er ikke kvalitetssikret og det er kun de regionale bussrutene som ligger inne i kartet. Det er nylig gjennomført store endringer i rutetilbud som kan ha endret hyppigheten. Det er også problematisk med busstraséene pga. lett å overdrive betydningen av disse. Det er ulik effekt av bussrutene og det kan variere med antall avganger i rushtiden. Ruter fokuserer nå i større grad på mating til knutepunktene, fremfor de regionale bussene inn mot sentrum. Det ble nevnt at metodikken bør drøfte prinsippet om mating til kollektivknutepunkt. Det ble trukket frem at det er viktig å vurdere behovet for data opp mot hensikten med bybåndsgrensen. Basert på hva bybåndsgrensen skal brukes til vil det være behov for ulike datasett.

Det ble stil spørsmål ved om ikke bybåndsgrensen burde lages etter «innenfra og ut-prinsippet» hvor gangavstand fra togstasjonene blir lagt til grunn.

2.4 Regionale byer og andre prioriterte vekstområder:

Det ble også etterlyst et større fokus på de regionale byene og problematisering av avgrensningen av disse. De regionale byene og de andre stedene i bybåndet har ulik status når det gjelder målsettinger og konsentrasjon av vekst.

2.5 Kartet og avgrensningen:

Det ble stilt spørsmål ved om ikke gangavstand bør vektes høyere enn byggegrense, og det ble spilt inn at det kan være viktigere å legge avgrensningen på 1000 m fra banestasjoner for å definere yttergrensen til bybåndet. Det ble uttrykt bekymring for at bybåndet er for bredt og omfatter for store arealer, og at bybåndet med fordel burde snevres inn betydelig. Det ble forslått å bruke gangavstandene fra togstasjonene som avgrensning av bybåndet.

For PBE var det viktig å understreke at bybåndsgrensen ikke må forveksles med langsiktig grønn grense for prioriterte vekstområder. Dersom bybåndsgrensen baseres på gangavstandene til togstasjonene, og dermed innsnevres grensene for bybåndet, begynner man å nærme seg den grønne grensen, og man risikerer da å vanne ut og svekke prinsippene for den grønne grensen. PBE oppfatter det derfor som viktig at bybåndsgrensen tydelig skilles fra de grønne grensene.

Det var enighet om at det er svært viktig at forskjellen mellom bybåndsgrensen og de langsiktige grønne grensene blir tydeliggjort i notatet og at det må presiseres at det skal ikke komme vekst hvor som helst innenfor bybåndet. Det ble tatt opp at det er store variasjoner innenfor bybåndet og mange steder har ulikt potensial, det er derfor behov for en differensiering innenfor bybåndet. Metodikknotatet kunne også beskrevet hvor mye av veksten som skal komme hvor, mht. bybåndet og prioriterte vekstområder. I tillegg burde det blitt presisert tydeligere hvilken status prioriterte lokale byer og tettsteder utenfor bybåndet har, og at det er viktig å klargjøre hva som skjer utenfor grensen og i grenseovergangene.

Rykkinn ble trukket frem som et eksempel hvor det er utfordrende å definere om området ligger innenfor eller utenfor bybåndavgrensningen. Basert på prinsippene om gangavstand anses området som utenfor. Bærum kommune jobber for å gjøre området mer tilgjengelig, og det er i tillegg hyppige bussforbindelser til området. Det er derfor en del som tilsier at området ligger innenfor bybåndavgrensningen. Tilsvarende problematikk gjelder for Blystadlia i Rælingen som ligger et stykke unna banebasert kollektivtransport, men som har en viss andel bussdekning. Også Gjersrud-Stensrud ble trukket frem som et område som bør ut av bybåndavgrensningen.

2.6 Prosess og forankring:

I notatet med forslag til metodikk som skal presenteres for politisk samarbeidsråd må det tydeliggjøres at avgrensningen slik den foreligger er svært grov og ikke egnet til å gjøre en detaljert vurdering av områder langs ytterkanten av bybåndet, slik det foreligger nå i november. Hensikten med forslaget er at det skal utgjøre et foreløpig diskusjonsgrunnlag, men at dette ikke er noe sluttprodukt. Konsekvensene av å avgrense bybåndet må belyses ovenfor politikerne, og det bør tydelig presiseres at forslaget ikke er politisk forankret i kommunene. Det bør i det videre arbeidet gis tid til kommunene å «teste ut metodikken».

For å tydeliggjøre dette bedre bør det legges inn en stiplet linje for selve avgrensningen for å illustrere at den foreløpig er veldig grov. I tillegg bør det legges inn en tekst på kartet som illustrerer at dette bare er et foreløpig utkast.

3 Videre fremdrift

PBE jobber videre med notatet og kartet basert på dagens møte. Det foreslås et møte på ledernivå som gjennomgår og drøfter forslag til metodikk med kartavgrensning. Lederne kalles inn til et eget møte hvor forslag til metodikk sendes over i rimelig tid på forhånd.

Etterskrift: Det er avtalt et møte på administrativt ledernivå den 21. november for å drøfte forslag til avgrensning av bybåndet.

4 Eventuelt

Ingen saker ble tatt opp.